



# MINISTER ZDROWIA

MZ-PR-WL-073-27220-1/AT/11

Warszawa, dnia

2011-06-03

TRYBUNAŁ KONSTYTUCYJNY	
KANCLARIA	
wpl. dnia	07. 06. 2011
L.dz. ....	L. zał. ....

Pan

**ANDRZEJ RZEPLINSKI**

**Prezes Trybunału Konstytucyjnego**

W nawiązaniu do pisma z dnia 7 kwietnia 2011 r., sygn. akt K 12/11, wraz z którym został przekazany wniosek Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 29 marca 2011 r., dotyczący stwierdzenia niezgodności z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej:

- 1) art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.), w zakresie, w jakim zawiera upoważnienie dla ministra właściwego do spraw zdrowia do określenia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia, maksymalnej wysokości opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji oraz
- 2) § 29 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 20, poz. 192, z późn. zm.),

uprzejmię proszę o przyjęcie poniższych wyjaśnień.

Zgodnie z art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, tryb doprowadzania i przyjmowania osób, o których mowa w art. 40 ustawy, do izb wytrzeźwień, jednostek Policji, innych placówek utworzonych lub wskazanych przez

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Departament Prawny  
ZGODNOSC Z ORYGINALEM

*Alina Budziszewska-Makulska*

jednostki samorządu terytorialnego oraz zwalniania z tych izb, jednostek i placówek, a także organizację izb wytrzeźwień oraz innych placówek, z uwzględnieniem wymagań dotyczących kwalifikacji pracowników i warunków technicznych pomieszczeń, zakres opieki zdrowotnej nad doprowadzonymi tam osobami oraz maksymalną wysokość opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji.

Powyższy przepis obliuguje Ministra Zdrowia m.in. do ustalenia maksymalnej wysokości opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji, który to obowiązek Minister Zdrowia wykonał wydając, w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji, rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego.

Nie sposób nie zgodzić się z podniesionym przez Rzecznika Praw Obywatelskich we wniosku z dnia 29 marca 2011 r., zarzutem, że art. 42 ust. 6 nie zawiera wytycznych, którymi powinien kierować się organ określając maksymalną wysokość opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji. Brak przedmiotowych wytycznych wynika najprawdopodobniej z faktu, iż przepis zawierający upoważnienie ustawowe do określenia ww. opłat zawarty był już w pierwotnej wersji ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a zatem na długo przed wejściem w życie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r., która w art. 92 ust. 1 przesądziła, iż rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania, zaś upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu.

Pomimo kilkakrotnych zmian upoważnienia ustawowego zamieszczonego w art. 42 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wynikających ze zmiany organów uprawnionych do wydania powyższego rozporządzenia, jak również rozszerzenia – już po wejściu w życie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. – zakresu ww. przepisu o regulacje

ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Departamentu Prawnego

  
Alina Budziszewska-Mahulska

dotyczące stosowania przymusu bezpośredniego, zawarte w nim upoważnienie ustawowe do określenia maksymalnej wysokości opłat nie zostało uzupełnione o wytyczne.

Minister Zdrowia, dostrzegając przedmiotowy problem, już w lutym 2007 r. przygotował projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niektórych innych ustaw, w którym przewidziano m.in. dostosowanie art. 42 ust. 6 do wymogów art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Z kolei zmierzając do całkowitego wyeliminowania dowolności w ustalaniu maksymalnej wysokości opłat związanych z pobytem w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji, w listopadzie 2008 r. podjęto decyzję o uregulowaniu wysokości ww. opłat na poziomie ustawowym, wprowadzając w projekcie przepis określający wysokość ww. opłaty w odniesieniu do minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w danym roku kalendarzowym.

Z uwagi jednak na rozbieżności dotyczące innych regulacji zawartych w projekcie ustawy, projekt ten, nie został jeszcze skierowany do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Obecnie, w związku z koniecznością ustalania ze względu na sytuację finansów publicznych wszelkich opłat w sposób kwotowy, w projekcie ustawy przyjęto stałą opłatę za pobyt w izbie wytrzeźwień, jednostce Policji, placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego. Tym samym proponuje się, aby przepis art. 42 ust. 5 otrzymał brzmienie:

*„5. Za pobyt w izbie wytrzeźwień, jednostce Policji, placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego, pobierane są opłaty, w wysokości 350 zł.”*

Ponadto w projekcie zaproponowano dodanie w art. 42 po ust. 5a ust. 5b w brzmieniu:

*„5b. Zasady i warunki udzielania ulg w spłacie należności z tytułu opłat, o których mowa w ust. 5, określają przepisy o finansach publicznych.”*

Z kolei w stosunku do art. 42 ust. 6 proponuje się, aby otrzymał on brzmienie:

*„6. Wierzycielem opłat, o których mowa w ust. 5, jest wójt, burmistrz (prezydent miasta), w odniesieniu do izb wytrzeźwień tworzonych przez organy powiatu – starosta, a w odniesieniu do jednostek Policji – odpowiednio komendant powiatowy Policji, komendant miejski Policji lub komendant rejonowy Policji.”*

Ponadto po ust. 6 art. 42 proponuje się dodanie ust. 7–9 w brzmieniu:

*„7. Termin płatności opłat, o których mowa w ust. 5, wynosi 14 dni od dnia doręczenia wezwania do ich uiszczenia. Do doręczeń stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 czerwca*

ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Departamentu Prawnego

Alina Budażiszewska

1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.).

8. Obowiązek uiszczenia opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jednostce policji nie powstaje, jeżeli wezwanie, o którym mowa w ust. 7, zostało doręczone po upływie 3 lat od dnia zwolnienia z izby wytrzeźwień, placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub jednostki Policji. Obowiązek uiszczenia tej opłaty przedawnia się z upływem trzech lat od dnia, w którym upłynął termin płatności.

9. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) tryb doprowadzania i przyjmowania osób, o których mowa w art. 40 ust. 1, do izb wytrzeźwień, jednostek Policji, placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz zwalniania ich z tych izb, jednostek i placówek,
- 2) tryb postępowania dyrektora izby wytrzeźwień, komendanta jednostki Policji lub kierownika placówki utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego w przypadku braku dobrowolnego uiszczenia opłaty, o której mowa w ust. 5,
- 3) kwalifikacje pracowników izb wytrzeźwień oraz placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego przyjmujących lub sprawujących opiekę nad osobami doprowadzonymi w celu wytrzeźwienia,
- 4) warunki techniczne pomieszczeń izb wytrzeźwień oraz placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostki samorządu terytorialnego – biorąc pod uwagę konieczność zapewnienia poszanowania praw osób doprowadzonych do jednostek, o których mowa w pkt 1, i tam umieszczonych.”.

Przewidziane w projekcie ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niektórych innych ustaw wychodzą naprzeciw zarzutom Rzecznika Praw Obywatelskich sformułowanym we wniosku z dnia 29 marca 2011 r., dostosowując treść upoważnienia ustawowego zawartego w projektowanym art. 42 ust. 9 do wymagań art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz eliminując wszelką dowolność przy ustalaniu opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień, jednostce Policji, placówce utworzonej lub wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego, określając jej wysokość na poziomie ustawowym.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niektórych innych ustaw został w dniu 12 maja 2011 r. przyjęty przez

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Departamentu Prawnego

Alina Bjadzińska-Mackulska

Stały Komitet Rady Ministrów i rekomendowany Radzie Ministrów. Obecnie jest on przedmiotem uzgodnień z Rządowym Centrum Legislacji – w ramach wniosku Ministra Zdrowia o zwolnienie projektu z obowiązku rozpatrzenia przez komisję prawniczą.

Mając na względzie powyższe, w przypadku stwierdzenia niezgodności art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz § 29 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego z art. 92 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, uprzejmie wnoszę o odroczenie, na podstawie art. 190 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, utraty mocy obowiązującej tych przepisów na okres co najmniej 12 miesięcy od dnia ogłoszenia orzeczenia. Powyższy okres uwzględnia długotrwałość procesu legislacyjnego, którego przeprowadzenie jest niezbędne w celu dostosowania ww. przepisów do standardów konstytucyjnych, jak również vacatio legis przewidziane w projektowanej ustawie.

upoważnieniu  
MINISTRA ZDROWIA  
SEKRETARZ STANU

*Jakub Szulc*

ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM

ZASTĘPCA DYREKTORA  
Departamentu Prawnego

*Alina Budziszewska-Makulska*